



## ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-28-07, факс: 255-25-91

**Гр.Власову Є.А.**

У Комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка О.С. розглянуто електронну петицію Євгена Власова (вх. № 29053В-1-01.2023/8779 від 16.01.2023), яка станом на 16.01.2023 набрала 40 голосів на її підтримку та відповідно до частини 10 статті 23<sup>1</sup> Закону України від 2 жовтня 1996 року № 393/96- ВР «Про звернення громадян» розглянута як звернення громадянина, з пропозицією щодо практики застосування контролюючими органами підпункту 9.1 пункту 9 підрозділу 8 та підпункту 69.1 пункту 69 підрозділу 10 Розділу XX Податкового кодексу України при визначені податкових зобов'язань з єдиного податку фізичними особами – платниками єдиного податку I та II груп.

Повідомляємо, що Ваше попереднє звернення з аналогічного питання, яке надійшло листом №2221013 від 13.10.2022 року, було надано відповідь Державною податковою службою листом №13882/6/99-00-24-01-03-06 від 03.11.2022 року.

Копія відповіді додається.

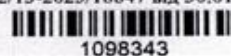
**Голова Комітету**

**Д.О. Гетманцев**



САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ  
Підписувач: Гетманцев Данило Олександрович  
Сертифікат: 26B2648ADD3032E104000000440A3100A883AE00  
Дійсний до: 26.12.2024 0:00:00

Апарат Верховної Ради України  
04-32/13-2023/18847 від 30.01.2023



1098343



**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ**  
**(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55  
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 03.11.2022 р. № 13882/6/99-00-24-01-03-06 На № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Громадська спілка «Фундація  
Центр Змін»

Головні управління ДПС в областях,  
м. Києві

Підрозділи оподаткування фізичних  
осіб

Державна податкова служба України, керуючись ст. 19<sup>1</sup> розділу I Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула звернення Громадської спілки «Фундація Центр Змін» від 13.10.2022 № 20221013, яке надійшло з Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики листом від 31.10.2022 № 04-32/10-2022/184509 (вх. ДПС № 536/2 від 31.10.2022) щодо практики застосування контролюючими органами п.п. 9.1 п. 9 підрозд. 8 та п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу при визначенні податкових зобов'язань з єдиного податку фізичними особами – підприємцями (далі – ФОП) – платниками єдиного податку першої та другої груп.

Статтями 6 та 19 Конституції України передбачено, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи діють у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України.

К  
Державна податкова служба України  
13882/6/99-00-24-01-03-06 від 03.11.2022



Відповідно до ст. 67 Конституції України кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори у порядку і розмірах, встановлених законом.

Податковим обов'язком визнається обов'язок платника податку обчислити, задекларувати та/або сплатити суму податку та збору в порядку і строки, визначені Кодексом, законами з питань митної справи (п. 36.1 ст. 36 Кодексу).

Виконанням податкового обов'язку визнається сплата в повному обсязі платником відповідних сум податкових зобов'язань у встановлений податковим законодавством строк (п. 38.1 ст. 38 Кодексу).

Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, а також справляння єдиного податку встановлюються у гл. 1 розд. XIV Кодексу, ст. 295 якої врегульовані порядок нарахування та строки сплати єдиного податку.

Згідно з п. 295.1 ст. 295 Кодексу платники єдиного податку першої та другої груп сплачують єдиний податок шляхом здійснення авансового внеску не пізніше 20 числа (включно) поточного місяця.

Такі платники єдиного податку можуть здійснити сплату єдиного податку авансовим внеском за весь податковий (звітний) період (квартал, рік), але не більш як до кінця поточного звітного року.

Пунктом 295.2 ст. 295 Кодексу встановлено, що нарахування авансових внесків для платників єдиного податку другої групи здійснюється контролюючими органами на підставі заяви такого платника єдиного податку щодо розміру обраної ставки єдиного податку, заяви щодо періоду щорічної відпустки та/або заяви щодо терміну тимчасової втрати працездатності.

Порядок визначення розміру ставки єдиного податку для ФОП – платників єдиного податку першої та другої груп врегульовані ст. 293 Кодексу.

Сплата єдиного податку платниками першої – третьої груп здійснюється за місцем податкової адреси (п. 295.4 ст. 295 Кодексу).

Пунктом 300.1 ст. 300 Кодексу встановлено, що платники єдиного податку несуть відповідальність відповідно до Кодексу за правильність обчислення, своєчасність та повноту сплати сум єдиного податку, а також за своєчасність подання податкових декларацій.

Законом України від 15 березня 2022 року № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» внесені зміни до Кодексу, зокрема, доповнено новим п. 9 підрозд. 8 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу, згідно з яким тимчасово, з 01 квітня 2022 року до припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України, положення розділу XIV Кодексу застосовуються з урахуванням визначених Кодексом особливостей.

Так, тимчасово, з 01 квітня 2022 року до припинення або скасування воєнного стану на території України, згідно з абзацом першим п.п. 9.1 п. 9 підрозд. 8 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу ФОП – платники єдиного податку першої та другої груп мають право не сплачувати єдиний податок.

При цьому такими особами декларація платника єдиного податку – ФОП, не заповнюється за період, в якому відповідно до абзацу першого п.п. 9.1 п. 9 підрозд. 8 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу єдиний податок не сплачувався (абзац другий п.п. 9.1 п. 9 підрозд. 8 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу).

Відповідно до п. 296.2 ст. 296 Кодексу платники єдиного податку першої та другої груп подають до контролюючого органу податкову декларацію платника єдиного податку у строк, встановлений для річного податкового (звітного) періоду, в якій відображаються обсяг отриманого доходу, щомісячні авансові внески, визначені п. 295.1 ст. 295 Кодексу, а також відомості про суми єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, нарахованого, обчисленого і сплаченого в порядку, визначеному законом для даної категорії платників.

Така податкова декларація подається, якщо платник єдиного податку не допустив перевищення протягом року обсягу доходу, визначеного у п. 291.4 ст. 291 Кодексу, та/або самостійно не перейшов на сплату єдиного податку за ставками, встановленими для платників єдиного податку другої або третьої групи.

Таким чином, ФОП – платники єдиного податку першої і другої груп, які не сплачували єдиний податок під час воєнного стану відповідно до абзацу першого п.п. 9.1 п. 9 підрозд. 8 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу, в податковій декларації платника єдиного податку (у разі виникнення обов'язку щодо подання податкової декларації платника єдиного податку) відображають відсутність щомісячних авансових внесків єдиного податку за відповідний податковий (звітний) період.

При цьому зазначаємо, що ФОП – платник єдиного податку (першої або другої групи платника єдиного податку), який скористався наданим Кодексом правом не сплачувати єдиний податок у період з 01 квітня 2022 року до припинення або скасування воєнного стану на території України, не несе встановлену Кодексом відповідальність за не сплату єдиного податку у цей період.

Одночасно зауважуємо, що сплата єдиного податку до 01 квітня 2022 року ФОП – платниками єдиного податку першої та другої груп здійснюється у порядку, визначеному гл. 1 розд. XIV Кодексу.

Законом України від 03 березня 2022 року № 2118-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану» та Законом України від 24 березня 2022 року № 2142-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану» внесено зміни до положень підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу.

Згідно з п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території

України, справляння податків і зборів здійснюється з урахуваннями особливостей, визначених у цьому пункті.

Так, згідно з п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу у разі відсутності у платника податків можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок щодо дотримання термінів сплати податків та зборів, подання звітності, у тому числі звітності, передбаченої п. 46.2 ст. 46 цього Кодексу, реєстрації у відповідних реєстрах податкових або акцизних накладних, розрахунків коригування, подання електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового тощо, платники податків звільняються від передбаченої цим Кодексом відповідальності з обов'язковим виконанням таких обов'язків протягом шести місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Відповідно до абзацу четвертого п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу платники податків у яких відновилася можливість виконувати свої податкові обов'язки, граничний термін виконання яких припадає на період починаючи з 24 лютого 2022 року до дня відновлення можливості платника податків, звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання таких обов'язків, передбачених Кодексом, за умови виконання ними таких податкових обов'язків, щодо подання звітності, сплати податків і зборів, протягом 60 календарних днів з першого дня місяця, наступного за місяцем відновлення таких можливостей платників податків.

Порядок підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, визначених у п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.07.2022 № 225, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 серпня 2022 р. за № 967/38303 (далі – Порядок).

Відповідно до Порядку заява платника податків щодо можливості чи неможливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок та відповідні документи (копії документів) розглядаються контролюючим органом протягом 20 календарних днів з дня, наступного за днем їх отримання, з можливістю продовження терміну розгляду з урахуванням строку, передбаченого для направлення попереднього рішення.

За результатами розгляду заяви платника податку контролюючим органом приймається відповідне вмотивоване рішення, яке може бути оскаржено відповідно до Кодексу в адміністративному чи судовому порядку.

Згідно з Порядком обов'язок доведення щодо можливості чи неможливості платником податків своєчасно виконати свій податковий обов'язок покладається на контролюючий орган, «який встановлює причинно-наслідковий зв'язок між обставинами непереборної сили (форс-мажорними обставинами), що сталися в результаті збройної агресії Російської Федерації, безпосереднім впливом таких обставин саме на такого платника та можливістю виконання ним податкового обов'язку станом на дату, на яку припадає граничний термін виконання такого обов'язку».

Зазначаємо, що ФОП – платникам єдиного податку першої та другої груп, які у березні 2022 року не мали можливість своєчасно виконати свій податковий обов'язок зі сплати єдиного податку, надана можливість скористатись механізмом щодо підтвердження відсутності такої можливості, врегульованим п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» Кодексу та Порядком, для звільнення від передбаченої Кодексом відповідальності.

Директор Департаменту  
оподаткування фізичних осіб

Тетяна МІГАС

Апарат Верховної Ради України  
04-32/13-2023/18847 від 30.01.2023



1098343

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ  
Підписувач: Гетманцев Данило Олександрович  
Сертифікат: 26B2648ADDD3032E104000000440A3100A883AE00  
Дійсний до: 26.12.2024 0:00:00

